

[Stinus.]

spørgsmålet om Danmarks fortsatte medlemskab af NATO må da tages op. Det samme må blive tilfældet, hvis pagten på anden måde ændres.

I bemærkningerne til det fremsatte forslag til folketingsbeslutning siges det, at medlemskabet af NATO udgør en belastning for dansk udenrigspolitik, og der nævnes en række eksempler på sådanne belastende forhold: at Danmark i den tredje verden identificeres med stormagtspolitik og kolonialisme, at det er næsten umuligt for Danmark at yde seriøse bidrag til afspejning osv., og der tales endelig om vor afhængighed og manglende indflydelse. Det er efter det radikale venstres opfattelse rigtigt, at medlemskabet af NATO undertiden kan være en belastning for dansk udenrigspolitik. Det er desværre rigtigt, at NATO-landene, altså også Danmark, ofte identificeres med stormagtspolitik og kolonialisme. Så sent som den 17. i denne måned vedtoges på NATO-parlamentariskerkongressen i Bruxelles en resolution om forholdet til udviklingslandene, der bl. a. indeholdt en advarsel til udviklingslandene mod nationalisering af privat, udenlandsk kapital. De danske og norske deltagere i mødet stemte imod resolutionen, som imidlertid blev vedtaget med stort flertal. Man må stille det spørgsmål, hvad en resolution som denne i det hele taget kommer NATO ved. Nu har NATO-parlamentariskerkongressen ganske vist ingen myndighed, men denne resolution vil blive kendt i udviklingslandene, og den vil blive opfattet som en NATO-resolution, som en NATO-landenes resolution vendt imod udviklingslandene, og ingen i den tredje verden vil da vide, at de danske mødedeltagere stemte imod. Dette er en belastning.

Der er næppe heller tvivl om, at vort NATO-samarbejde med Portugal i store dele af Afrika kan identificere os med en kolonialistisk politik. Vi kan måske trøste os med, at Danmark i den storpolitiske sammenhæng er så lille og ubetydelig en brik, at ingen regner med os. Men dels er dette næppe rigtigt, dels ville det være ganske i strid med vor politik i øvrigt over for den tredje verden at indtage dette standpunkt. Vi har kritiseret Portugals kolonipolitik i Afrika ved flere lejligheder. Vi kommer til at gøre det endnu stærkere, hvis vi skal have

held med at få den tredje verden til at forstå, at vi til trods for det fælles medlemskab af NATO lægger luft mellem os og den portugisiske krigsførelse.

Det er da også en stærk politisk belastning, at der blandt NATOs medlemmer findes nationer, hvis styreform absolut ingen forbindelse har med de demokratiske rettigheder, som NATO ifølge sit formål skulle værne om.

Det er givet, at Danmark, siden vi for 20 år siden blev medlem af Atlantpagten, på en række områder er blevet afhængig af andre lande. Det ligger vel i selve alliancebegrebets natur, at medlemskab af en hvilken som helst alliance må indebære en grad af afhængighed, nemlig af de andre alliancedeltagere. Da Danmark i 1949 over hals og hoved, må man vist have lov til at sige, og uden at spørgsmålet om dansk tilslutning til NATO havde været aktuelt i nogen valgkamp, meldte sig ind i NATO, var det Atlantpagtens formål at samle de vesteuropæiske lande og USA i en blok til fælles forsvar mod angreb fra Sovjetunionen. Et flertal i den daværende rigsdag var villig til at betale den pris, som medlemskab af en alliance betyder: en grad af afhængighed af de andre alliancedeltagere. Hvis den afhængighed, vi er i inden for NATO, giver sig udslag i, at vi gøres til deltagere i f. eks. USAs udenrigspolitik, at vi i vores politik skal være forsigtige med det, der kan irritere vore allierede, at vi i FN og andre internationale organer føler os forpligtet til at stemme som vore NATO-allierede osv., så er der grund til at sige fra. Og vi har jo set eksempler på noget, der kunne tydes som afhængighed; bl. a. har vi jo tidligere ved flere lejligheder i forbindelse med Vietnamkrigen hørt USA erklære: vore NATO-partnere står bag os.

Efter det radikale venstres opfattelse blev vor udenrigspolitiske handlefrihed også begrænset ved Paris-aftalerne af 1954, hvor NATO-landene anerkender Vesttysklands ret til ene at repræsentere Tyskland; men nu ser der jo af andre grunde ud til at være skred i Tysklandspolitikken.

Vi erkender altså, at der findes en naturlig afhængighed alliancepartnerne imellem. Vi erkender også, at afhængigheden indebærer en fare, således som jeg har påpeget det; men vi kan ikke anerkende, at vi skulle